

Carrera-Sabaté, Josefina i Joaquim Viaplana (ed.): *Corpus Oral Dialectal (COD). Textos orals del nord-occidental.*

(Projecte "Explotació d'un corpus oral dialectal: anàlisi de la variació lingüística i desenvolupament d'aplicacions informàtiques per a la transcripció automatitzada (ECOD)", HUM2007 65531/FILO)

Tamarit_For

Aquest document conté el text Tamarit_For, la transcripció fonoortogràfica d'un fragment de conversa lliure amb un informant de Tamarit de Llitera que forma part del Corpus Oral Dialectal (COD). El COD és un component del Corpus de Català Contemporani de la Universitat de Barcelona (CCCUB), un arxiu de corpus de llengua catalana oral contemporània que ha estat confegit pel grup de recerca Grup d'Estudi de la Variació (GEV) amb la finalitat de contribuir a l'estudi de la variació dialectal, social i funcional en la llengua catalana. Aquest i altres materials del CCCUB són accessibles directament al Dipòsit UB o a través del web del CCCUB (<http://www.ub.edu/ccub>).

Població: Tamarit de Llitera (La Llitera)

Arxiu de procedència de l'enregistrament: COD Col·lecció Perea

Codi de l'informant: MCG

Durada: 9 minuts

Sexe: home

TRANSCRIPCIÓ FONORTOGRÀFICA

1 MCG: *Bueno*, parlarem de Tamarit,
2 un lloc que: date la història...
3 bastant antiga.
4 La:, va star bitat ia en la època dels musulmans,
5 rest- ny'ha *restos*: arquitectònics de un castell.
6 Tamarit va ser una plaça bastant importanta.
7 L'únic que: sempre
8 o s'han mantingut igual o ha anat a *menos*,
9 perquè: Tamarit sempre ha sigut
10 imminentment agrícola,
11 *antiguament* tenie més comerç que ara,
12 venien los, la gent del- del-
13 des llocs del *rededor*
14 a comprar a Tamarit,
15 ara, avui en dia, no puguem dir el mateix,
16 perquè s'ha perdut
17 la *major* part des comerços.
18 L'agricultura sí, ha tirat avant,
19 és un... *io* crec que agricultura a Tamarit està molt bé,
20 pero en quant a habitants sempre estem *más* o *menos* igual.
21 E: Quants... quin nombre d'habitants té?
22 MCG: Sobre quatre mil cinc-cents o *por ahi*.
23 En *lo núcleo* de la, de: d'Algaió,
24 que és u:na pedania de Tamarit,
25 s'aproxime a cinc mil.
26 Allavontes, l'agri-, lo més fort del com hai dit

27 a Tamarit é l'agricultura;
28 io sóc agricultor. Hm. Depenguem molt, tamé,
29 en quant a agricultura, comerç i *por ahi*
30 a:, en Lleida, en la província de Lleida.
31 *Pues no-*,
32 Normalment, per: la situació geogràfica,
33 estem a coranta *quilòmetros* de Lleida,
34 novanta de, de *Huesca*...
35 E: I esteu més en contacte amb Lleida...
36 MCG: Sí. Hm. Compartiguem un canal
37 entre Aragó i Catalunya,
38 que ixò tamé, é una:,
39 una de les coses que cree la riquesa d'esto lloc.
40 I *bueno*, io, p-, io particularment treballo l'agricultura,
41 tinguem *ganaderia* tamé, que
42 E: Teniu porcs, clar.
43 MCG: Sí. I: io mateix *pues* I:, la *ganaderia* que io tinc,
44 *Pues* Ila depèn de Lleida,
45 a: una, una casa integradora de:, que està a Lleida.
46 Pero *vamos*, ací:, normalment a Tamarit,
47 sempre ham, ham sigut... la zona de:,
48 qu ham *recibit* les bufetaes des costats.
49 E: Per què ho diu això?
50 MCG: Perquè sí, perquè els aragonesos no mos volen com a,
51 per la nostra manera de parlar, i es catalans, *pus*,
52 *pus t*, a com a som aragonesos
53 tampoc, o sigue, no: ...
54 E: Tampoc no us volen, diríem per...
55 MCG: Sí.
56 E: Ells de fet estan a l'altra banda. Prò, i ho noteu molt?
57 Noteu aquesta...
58 MCG: Pos sí que se, sí que es note.
59 Tin *en cuenta* que *bueno*

60 io d'història no en sé guaire
61 pero *antes* diuen que si Catalunya arribae al Ci-, al Cinca...
62 E: Mhm
63 MCG: *Después* van torna:r a modifica:r es fronteres,
64 ara arribe al...
65 E: Mhm, sí.
66 MCG: ... al, al Noguera.
67 E: Mhm.
68 MCG: I natros sempre mos ham queat al mig,
69 i: , pero *bueno*, jo crec que mos sentiguem aragonesos igual,
70 encara que: , *pus bueno*, no: , no som massa: ben reconeguts.
71 E: Però això és una llàstima, no? que no estigueu reconeguts.
72 Perquè, de fet, home, si la província és d'Osca, doncs...
73 però vols dir que, que es nota molt, no? que que...
74 MCG: Sí.
75 E: Però vui dir que quan aneu cap a Monsó, per exemple, o així.
76 MCG: No, Monsó, Binèfar,
77 los, los llocs més *cercans* a Tamari-, a Tamarit,
78 sempre ny'ha *rivalidats* de lloc com ha ny'hagut sempre, no?
79 pero *vamos*, en quan:t...
80 a la llengua: , en passat Monsó i cap allà
81 sí, ia *empese* a ny'haure *algo*.
82 A Monsó: i Binèfa:r, *pues*,
83 enca que vulguen dir lgo:
84 que ny'ha *rivalidat* no ny'ha
85 perquè normalment són llocs que n crescut
86 a base de l-, de l-, de la gent qu ha baixat de, de la part alta.
87 Normalment són, se pa, enca que parlen castellà,
88 parl-, són, la *maior* part, catalanoparlants...
89 E: Mhm.
90 MCG: ...o: molt aparegut a nosatros.
91 E: Si perquè Binèfar, per exemple, és de parla castellana.
92 MCG: Sí, pero l-, lo novanta per cent de la gent de Binèfar
93 no són de Binèfar...

94 E: Mhm.

95 MCG: ...i de Monsó igual.

96 E: Clar són gent de les zones catalanoparlants...

97 MCG: Sí

98 E: ... que han arribat allà.

99 MCG: normalment tots són de: , de la Ribagorça, i: I-,

100 i la muntanya de la, de Graus cap a dalt.

101 E: I a n aquí, el nombre de catalanoparlants,

102 aquí a Tamarit, és molt elevat?

103 MCG: Pa ser Tamarit, no-, lo, jo crec que:

104 lo novanta i nou per cent,

105 sinó: , la *majoria*, pràcticament.

106 E: Mhm.

107 MCG: Lo que passe que est- sempre està la cosa e:

108 que de que la manera de parlar nostra,

109 pa molta gent, *inclús* de Tamarit,

110 *pues* m pareix que no cau bé.

111 Perquè sempre ha estat un lloc una mica: , no ho sé,

112 de *caciques*...

113 E: Sí?

114 MCG: ... parlant cllar.

115 I el senyor *cacique pues* ha volgut parlar castellà.

116 E: Clar. I: , prò vaja, vui dir, la gent l'utilitza, el català, i el fa servir...

117 MCG: Sí, sí.

118 *Inclús* famílies que tenen xicarron que es parlen sempre:

119 en castellà a casa,

120 *pues* quan parlen los amics,

121 parlen com an-, com a nantros.

122 E: Mhm.

123 MCG: sí, no ny'ha cap prolema.

124 E: I quin clima fa aquí a Tamarit?

125 Fred. Avui, io, si m'ho preguntessin, dic fred.

126 MCG: Loc-, loc-, lo clima de Tamarit,

127 *pues* é molt estremat

128 perquè mo n'anem

129 des coranta graus que arribem a l'estiu,
130 a a a: lo millor vuit o nou *bajo cero* a l'hivern.
131 E: Us neva? O no?
132 MCG: Molt poc. I ploure tamé poc.
133 E: Clar, i l'agricultura aleshores... se'n ressenteix.
134 MCG: L'agricultura, *pues* ,
135 a Tamarit tinguem la sort de que ny'ha poc secà.
136 La, la pena é: que lo canal que tinguem,
137 *pue:s* ara diuen que si mos faran un atre *pantano*,
138 que potser podrem regar.
139 E: Mhm.
140 MCG: Pero sempre tinguem que estar, tinguent un canal,
141 tingues que estar depenguent de: , de l'aigua de dalt.
142 E: Clar. Teniu restriccions...
143 MCG: Sí.
144 E: ...i problemes? Sí?
145 MCG: Tinguem un riu molt bo,
146 però només tinguem un *pantano* molt petit.
147 O sigue que: s'està buidant mol-,
148 molta aigua cap, que va cap al mar,
149 que no l'aprofite ningú,
150 i natros mos quedem de secà alguns anys.
151 E: Ostres. I teniu ajuts de la Comunitat Europea o...?
152 MCG: Sí. Atx-, ny'ha: , f: , n'hi ha subvencions pero: ,
153 *hasta* ara, ara pareix que se ho volen apanyar una mica,
154 *hasta* ara només havien sigut pes que tenien molta terra.
155 E: Mhm.
156 MCG: Perquè: en gira-sol mateix,
157 *pues* l'any passat, hu- van variar,
158 pero *antes*,
159 finques que no se cultivae mai del món,
160 van ficar quatre grans de gira-sol,
161 i allavontes, cobraen la subvenció,
162 que més, eren moltes perres,
163 eren casi cent mil peles per hectàrea.

164 E: Ah sí? I allavors, clar, això ho plantaven per, per dir que...
165 MCG: Sí.
166 E: I el gira-sol. I la resta, no? O...
167 MCG: La resta des *cultivos* tamé en té,
168 pero: *vamos*; no: ,
169 no puguem viure de subvencions tampoc.
170 Io crec que valdrie més que paguessen més lo *gènere*,
171 i llavontes la gent que treballe,
172 *pus* e... mos defendriem millor que no en subencions.
173 E: O sigui que Tamarit és un poble a- d'agricultura?
174 MCG: Sí.
175 E: I té també: bestiar, també deu tenir...
176 MCG: De: agricultura i *gan-* i *ganader*.
177 O sigue, la, la *ganaderia* a Tamarit
178 é molt important,
179 tant u més que l'agricultura.
180 Normalment, la gent d:e Tamarit la,
181 tinguem la terra molt repartida;
182 són: , normalmen: t, finques molt petites,
183 que s'ajuden molt de la *ganaderia*.
184 I en, sobretot en: , en *tocinos*. Ny'ha...
185 E: I vo-, vosatres mateixos, allavòs, vosatres únicament els,
186 els alimenteu, els engreixeu o també...
187 MCG: Ny' ha de tot. Ny'ha, ny'ha gent,
188 molta gent com a io que estan integrats a una casa,
189 i que unes istal·lacion la fenya,
190 i ells *pus* posen lo: , lo bestiar,
191 les medic-, los medicaments, lo *pienso*,
192 i mos donen un tant per animal.
193 Ny'ha gent que tenen to lo *ciclo*,
194 o *sigue:* , tenen mares, recrien,
195 i se ho fan tot per seua *cuenta*.
196 Ny'ha gent que està en cooperativa,
197 tamé de Lleida, per cert,
198 en COPAGA o: *por ahi*.

199 I gent que tamé està: , no hu sé,
200 Petites organiscions, molins de *pienso* i *por ahi*,
201 qu agafen *pienso* lí: i se hu crien per la seua *guenta*.
202 E: O sigui que esteu més aviat, tornes a dir una atra vegada, no?
203 que esteu més, molt més relacionats amb Lleida que no pas...
204 MCG: Econòmicament sí. Econòmicamen:t,
205 no ho sé, *cualquiera* de Tamarit, ahir mateix,
206 a Ll-, a Lleida no ere festa i au-, a Tamarit, sí,
207 *pues* la gent aprofità a comprar a Lleida.
208 E: És clar, se'n va allà.
209 MCG: Sí.
210 E: I els nens quan van a... Aquí hi ha un institut, eh que sí?
211 MCG: Sí.
212 E: Prò: si volen estudiar, què fan? Se'n van...
213 MCG: No ny'ha, ia no, això no ny' ha, preferències ia.
214 Normalment, la gent de Tamarit,
215 ny'ha molta gent a Saragossa astudiant.
216 E: A Saragossa. O sigui, ni a Osca...
217 MCG: Sí.
218 E: ...ni a Lleida, sinó a, a Saragossa.
219 MCG: A Lleida tamé li va.
220 Pero normalment,
221 gent que vol estudiar carrera o *por ahi*,
222 se'n va a Saragossa.
223 E: Mhm. Per què? Perquè...
224 MCG: No ho sé.
225 E: És més fàcil d'entrar o...
226 MCG: No ho sé, no ho sé. Gent, no ho sé,
227 preferències que tenen.
228 E: Mhm. Tà bé.
229 MCG: A Lleida ny'ha gent, tamé. Io en conec alguna,
230 pero *bueno*, estem, estem repartits per tot arreu.
231 E: Esteu repartidets.
232 MCG: Sí.
233 E: Doncs em sembla que ja feia cinc minuts, eh.

234 MCG: *Vale.*

235 E: Molt bé. Vols dir alguna cosa més?

236 MCG: No no.